

Βρυξέλλες, 12 Δεκεμβρίου 2016
(OR. en)

15508/16

AGRI 676
AGRILEG 197

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών – Συμπεράσματα του Συμβουλίου (12 Δεκεμβρίου 2016)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα:

Ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών,

που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3509η σύνοδό του στις 12 Δεκεμβρίου 2016.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και την καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

1. ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την έκθεση της Επιτροπής, του Ιανουαρίου του 2016, με τίτλο «Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων», το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Ιουνίου του 2016 για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με την έκθεση για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, τα αποτελέσματα του πολιτικού φόρουμ «Η αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων υπό νέο πρίσμα» που πραγματοποιήθηκε στο Kaunas στις 31 Μαρτίου 2016 και της διεθνούς διάσκεψης εμπειρογνομόνων με τίτλο «Ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού» που πραγματοποιήθηκε στη Μπρατισλάβα στις 30 Ιουνίου-1 Ιουλίου 2016, την ομιλία του Προέδρου κ. Juncker για την κατάσταση της Ένωσης, καθώς και την έκθεση που υπέβαλε στο Συμβούλιο η ειδική ομάδα για τις γεωργικές αγορές στις 15 Νοεμβρίου 2016. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το θέμα της ενίσχυσης της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων έχει βρεθεί τακτικά στο επίκεντρο της προσοχής στο πλαίσιο των εργασιών του Συμβουλίου.
2. ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι η βιωσιμότητα της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων είναι στρατηγικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι η ορθή λειτουργία της αποφέρει οφέλη στους ευρωπαίους καταναλωτές και στους γεωργούς.
3. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι για να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, καθώς και οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση, είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι σχέσεις ανάμεσα σε όλους παράγοντες της αλυσίδας να είναι ισορροπημένες, η προστιθέμενη αξία να κατανέμεται δίκαια μεταξύ τους και οι καταναλωτές να μπορούν να κάνουν ενημερωμένες επιλογές. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η πρόσβαση στα τοπικά προϊόντα.

4. ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι, στο πλαίσιο των συζητήσεων σχετικά με την τρέχουσα κοινή γεωργική πολιτική καθώς και σχετικά με την ΚΓΠ μετά το 2020, πρέπει να ληφθούν υπόψη η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και η ανταγωνιστικότητα των κλάδων της γεωργίας και των γεωργικών ειδών διατροφής στην ΕΕ.

Ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων

5. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑ για το γεγονός ότι, παρόλο που η κατάσταση διαφέρει στα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ, οι γεωργοί παραμένουν ο πιο αδύναμος κρίκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων παρά τις πολλαπλές προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για να αλλάξει αυτή η κατάσταση, και αυτό καθίσταται ιδιαίτερα προφανές σε περιόδους που οι γεωργικές αγορές πλήττονται από κρίση.
6. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι οι κίνδυνοι που συνδέονται με τον κλάδο των γεωργικών ειδών διατροφής δεν κατανέμονται ομοιόμορφα στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι γεωργοί συχνά επωμίζονται το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και ότι οι κίνδυνοι θα πρέπει να κατανέμονται δικαιότερα ανάμεσα στους διαφόρους παράγοντες της αλυσίδας.
7. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι, προκειμένου να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητά τους, είναι αναγκαίο να εξεταστούν εργαλεία διαχείρισης του κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ, τα οποία θα συμπληρώνουν τις εθνικές στρατηγικές των κρατών μελών και θα συντονίζονται με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής τους σε περιφερειακό επίπεδο.
8. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η εύρυθμη λειτουργία προθεσμιακών αγορών θα μπορούσε να προσφέρει σημαντικό εργαλείο διαχείρισης των κινδύνων για τους γεωργούς και άλλους παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού σε περιόδους αυξημένης αστάθειας των τιμών, μέσω του καταμερισμού του κινδύνου και της παροχής ασφάλειας στους γεωργούς σε θέματα μελλοντικού προγραμματισμού, και ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της κατάρτισης και της παροχής τεχνικών συμβουλών για τη διευκόλυνση της συμμετοχής σε αυτές τις αγορές.
9. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την περαιτέρω ανάπτυξη και διάδοση των τυποποιημένων συμβάσεων που θα μπορούν να χρησιμοποιούν σε εθελοντική βάση οι παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, καθώς και την ανταλλαγή και την προώθηση βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων.

10. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με στόχο τη βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, ιδίως δε για τη δημιουργία του φόρουμ υψηλού επιπέδου για τη βελτίωση της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, τη σύσταση της προαναφερθείσας ειδικής ομάδας για τις γεωργικές αγορές και τη λήψη μέτρων για την ανάπτυξη οργανώσεων παραγωγών, καθώς και συνεταιρισμών.
11. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η τρέχουσα κοινή γεωργική πολιτική παρέχει ορισμένα μέσα για την ενίσχυση της θέσης των γεωργών. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητά τους φαίνεται να διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών και ορισμένα από αυτά τα εργαλεία υπάρχει περιθώριο να βελτιωθούν, π.χ. μέσω της περαιτέρω προώθησης της οργάνωσης και συνεργασίας μεταξύ των αγροτών σε ολόκληρη την ΕΕ, μέσω της υποστήριξης των οργανώσεων παραγωγών και της κάθετης συνεργασίας εντός της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων στο πλαίσιο διεπαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και μέσω της ενίσχυσης της νομικής σαφήνειας με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση από τις οργανώσεις παραγωγών, περιλαμβανομένων των συνεταιρισμών, των ειδικών για τον γεωργικό κλάδο παρεκκλίσεων από το δίκαιο περί ανταγωνισμού με ταυτόχρονο σεβασμό των υφιστάμενων συνεταιριστικών δομών.
12. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, έχει ζωτική σημασία να μειωθεί η ασυμμετρία όσον αφορά την πληροφόρηση και να αυξηθεί η διαφάνεια της αγοράς, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με τις τιμές ή τα περιθώρια σε όλα τα επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, όπου αυτό είναι εφικτό, ενώ συγχρόνως θα πρέπει να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση και το κόστος.
13. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη δημιουργία πλατφορμών παρακολούθησης όπως το παρατηρητήριο της αγοράς γάλακτος και το παρατηρητήριο της αγοράς κρέατος, καθώς και για το έργο που επιτελεί το ευρωπαϊκό μέσο παρακολούθησης των τιμών των τροφίμων ενώ συγχρόνως ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η επέκταση αυτής της παρακολούθησης σε όλα τα επίπεδα της αλυσίδας, και όχι μόνον σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, σε επιλεγμένα προϊόντα, πρώτες ύλες και μέσα παραγωγής θα προσφέρει σαφή προστιθέμενη αξία, δεδομένου ότι θα βοηθήσει τους παραγωγούς να προσαρμόζονται κατάλληλα στις ενδείξεις της αγοράς, τηρώντας συγχρόνως τις αρχές της εμπιστευτικότητας και του θεμιτού ανταγωνισμού και διατηρώντας το διοικητικό κόστος στο ελάχιστο δυνατό.
14. ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ τα παρατηρητήρια σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν δεδομένα με σκοπό να ενισχυθεί η διαφάνεια της αγοράς και να παρέχεται περισσότερη βοήθεια στους γεωργούς ώστε να μπορούν να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις.

Καταπολέμηση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

15. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑ για το γεγονός ότι, μολονότι η κατάσταση διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, οι γεωργοί συχνά, λόγω της ασθενέστερης διαπραγματευτικής τους θέσης, υφίστανται πρακτικές που παρεκκλίνουν σε μεγάλο βαθμό από την ορθή εμπορική συμπεριφορά και αντιβαίνουν στην καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη («αθέμιτες εμπορικές πρακτικές», εφεξής «ΑΘΕΠ»).
16. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι παραδείγματα τέτοιων πρακτικών περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αδικαιολόγητη καθυστέρηση πληρωμών, την αθέμιτη μετακύλιση του κόστους ή των κινδύνων στους γεωργούς, μονομερείς και/ή αναδρομικές τροποποιήσεις των συμβατικών όρων και αθέμιτη λύση συμβάσεων.
17. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ότι είκοσι κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει εθνικές νομοθεσίες και έχουν δρομολογήσει πρωτοβουλίες για την καταπολέμηση των ΑΘΕΠ, και ότι ακόμη περισσότερα σκοπεύουν να πράξουν το ίδιο στο άμεσο μέλλον.
18. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την πολύτιμη συμβολή των εθελοντικών πρωτοβουλιών, και ιδίως της πρωτοβουλίας για την αλυσίδα εφοδιασμού, στην αλλαγή νοοτροπίας και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, τα οποία συνιστούν αναγκαία στοιχεία για την αντιμετώπιση των ΑΘΕΠ, και, ως εκ τούτου, ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό αυτές οι πρωτοβουλίες να συνεχιστούν, να αναπτυχθούν και να ενισχυθούν. Συγχρόνως, ΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι οι ικανότητές τους να δράσουν αποτρεπτικά όσον αφορά αυτές τις πρακτικές είναι περιορισμένες και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι θα μπορούσαν να συμπληρωθούν, μεταξύ άλλων, με μια ρυθμιστική προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ.
19. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για όλους τους παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ, πράγμα που θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω κοινού νομοθετικού πλαισίου για τις ΑΘΕΠ και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σθεναρή στήριξη που εξέφρασε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για μια τέτοια ρυθμιστική προσέγγιση στο ψήφισμά του τον Ιούνιο του 2016.
20. ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ τη βασική αρχή που απορρέει από την έκθεση της ειδικής ομάδας για τις γεωργικές αγορές, η οποία τάσσεται υπέρ μιας προσέγγισης αναφοράς που χωρίς να υπονομεύσει τα συστήματα που βρίσκονται σε λειτουργία στα κράτη μέλη, θα αντιμετωπίσει το ζήτημα της αποτελεσματικής εφαρμογής.

21. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι είναι σημαντικό να αποφεύγεται η γραφειοκρατία και για τον λόγο αυτό ΖΗΤΕΙ οποιοδήποτε ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ να είναι ορθολογικό, εύκολα υλοποιήσιμο και οικονομικά αποδοτικό. Ένα τέτοιο πλαίσιο θα πρέπει –τηρώντας την αρχή της επικουρικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά νομικά συστήματα των κρατών μελών– να παράσχει, εφόσον κριθεί απαραίτητο, έναν ορισμό αναφοράς των ΑθΕΠ και να προβλέψει τη δυνατότητα υποβολής ανώνυμων καταγγελιών για την αντιμετώπιση του «παράγοντα του φόβου», καθώς και τη δημιουργία ανεξάρτητου φορέα διερεύνησης και αποτελεσματικού συστήματος κυρώσεων.

Επακόλουθες ενέργειες

22. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να λάβει υπόψη τα παρόντα συμπεράσματα στην επικείμενη δράση της για την ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.
23. Ιδίως, ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διενεργήσει εγκαίρως εκτίμηση των επιπτώσεων με στόχο να προτείνει ένα νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ ή άλλα, μη νομοθετικά μέτρα για την αντιμετώπιση των ΑθΕΠ, σύμφωνα με τα παρόντα συμπεράσματα, τηρώντας συγχρόνως την αρχή της επικουρικότητας και διασφαλίζοντας τη διατήρηση των εύρυθμων εθνικών συστημάτων καθώς και των υφιστάμενων εθνικών καθεστώτων νομικής προστασίας. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να εξετάσει, κατά την κατάρτιση της εκτίμησης των επιπτώσεων, την εφαρμογή και τη λειτουργία των εθνικών συστημάτων των κρατών μελών και να λάβει υπόψη τα κοινά στοιχεία των συστημάτων αυτών. Κάθε ενωσιακό πλαίσιο θα πρέπει να λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις υπάρχουσες εθελοντικές πρωτοβουλίες, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών.
24. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να αντιμετωπίσει, σε εύλογο χρονικό διάστημα και με συντονισμένο τρόπο, το ζήτημα της έλλειψης διαφάνειας και της ασύμμετρης πληροφόρησης σε όλα τα επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, όπου αυτό είναι δυνατόν και μεταξύ άλλων και σε επίπεδο καταναλωτών.
25. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να παράσχει νομική σαφήνεια ώστε οι οργανώσεις παραγωγών, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, να κατανοούν και να αξιοποιούν καλύτερα τις ειδικές παρεκκλίσεις από το δίκαιο περί ανταγωνισμού που ισχύουν για τον γεωργικό κλάδο, διατηρώντας ωστόσο τις υφιστάμενες συνεταιριστικές δομές
26. ΠΡΟΤΡΕΠΕΙ τα κράτη μέλη να συνεργαστούν μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τα υπάρχοντα εθνικά ρυθμιστικά συστήματα σχετικά με τις ΑθΕΠ και τις οργανώσεις παραγωγών.

27. ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ να αξιολογήσει, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2018 και βάσει έκθεσης της Επιτροπής, την πρόοδο που θα σημειωθεί όσον αφορά την καταπολέμηση των ΑΘΕΠ και την ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.
-